

det ene Sted til det andet, de blive paa Stedet det fortsatte deres Skikke og Sæder, som de have og taget dem i Arv fra Forfædrene. Hos de danske Slesvigere er der lige som hos os et levende Ønske om at komme til at leve under en og samme Statsenhed og dette Ønske vedbliver at leve trods Pragparagrafens Ophævelse. — Lad os af Sorgen høre den Kraft og Fasthed, som Sorgen altid medfører, og fra Ulykken hente Mod til at gaa Fremtiden imøde med Freidighed. Det har før set mere mørkt ud i Danmark end nu, og det er dog atter blevet Dag. — Det tror jeg, man kan sige, at der hos det danske Folk ikke findes nogen bitter eller fjendlig Stemning mod det tydske Folk, saa fremt det øver Retfærdighed imod os og giver os, hvad der efter den naturlige Ret tilkommer os. Og endnu mindre, tør jeg bestemt sige, findes der her i Landet nogen Sympathi for eller nogen Medfølelse med separatistiske Bestræbelser, der maatte gaa ud paa at forulempe det tydske Riges Enhed, være sig welfiske eller andre deslige Bestræbelser. Man kan spørge Folket, Mand for Mand, og man vil fra Alle faae det enstemmige Svar, at saadanne Sympathier ingen Jordbund finde her i Landet, men at man tværtimod sympathiserer med det tydske Riges Enhed og Udvikling.

Formanden (Krabbé): Jeg tillader mig at henstille, om vi ikke i Betragtning af, at den Sag, der først er bleven berørt af det ærede Medlem, vil faae sin særegne Plads i vore Forhandlinger, skulde holde den udenfor Forhandlingen ved Finantsloven.

Ville: De Bemærkninger, jeg skal tillade mig at fremsætte, ville ikke have den fjerneste Forbindelse med det Spørgsmaal, som den ærede Formand annødede os om at vente med, eller med de politiske Betragtninger, der ere blevene gjorte gjældende, og med hvilke det ærede Medlem, der aabnede Forhandlingen, befastigede sig, lige som det dannede Indledning til det Foredrag, vi nys have hørt. De Bemærkninger, jeg skal tillade mig at gjøre, gaa i rent økonomisk-finantiel Retning; jeg siger strax, for ikke at fremkalde nogen Skuffelse, at jeg agter at holde mig rent borte fra alle de Spørgsmaal, der i saa høj Grad have fysisksat os under de fore-

gaaende Forhandlinger. — Jeg havde troet, at denne Finantslov skulde have faaet Lov at passere uden nogen Omtale, thi den første Forhandling af Loven har i Birteligheden fundet Sted i Oktober f. A. Det den Gang nedsatte Udvalg havde arbejdet saaledes, at det foreløbige Udcast for dets Betænkning forelaa, og skjøndt der ganske vist var adskillige vigtige Divergenspunkter, som dels vare betegnede og dels antydede, saa stod dog Sagen, da vi skiftes den 10de December, saaledes, at der ikke var nogen urimelig Udsigt til, at Betænkningen over Finantsloven kunde foreligge inden Jul, og derpaa kunde man være berettiget til at støtte den Forventning, at den endelige Vedtagelse af Finantsloven vilde være stet inden Finantsaarets Udløb. Nu kan der jo ikke længere være Tale derom; vi ere allerede saa langt inde i Februar Maaned, at Enhver vil kunne sige sig selv, at ogsaa det kommende Finantsaar maa begynde med den Slags Nødhjælp, som vi desværre alt for hyppig i de senere Aar have maattet anvende. Var Forhandlingen i Saar bleven stoppet paa et rimeligt Tidspunkt, vilde jeg ikke have anset det for rigtigt at gaa ind paa de Punkter, som jeg her skal frendrage; men da den har faaet det Omfang, ser jeg ikke rettere, end at det kan være besøiet ogsaa at komme ind paa nogen Drøftelse af Forhold, der direkte og indirekte maa siges at berøre hele Landets finantzielle Stilling. Det er nemlig mit Ønske at sige Noget om forffjellige økonomiske Forhold, som allerede kunne siges at have bestaaet, da vi sidst vare samlede og behandlede Finantsloven, men som nu maatte ere komne til endnu større Klarhed, end de den Gang havde, dels at omtale nogle andre Forhold, som skrive sig fra den allernyeste Tid, og som let kunne faae meget betydelig Indflydelse paa de økonomiske Vilkaar, under hvilke der arbejdes her i Landet. Jeg tillader mig tillige at gjøre den lille indledende Bemærkning, at, naar de Punkter, jeg kommer til at tale om, væsentlig berøre Agerdyrkningsforhold o. desl., er det ikke derfor i mindste Maade min Tanke at ville optaase mig til sagkyndig Dommer derom, og det turde jeg maatte saa meget mere have Udfordring til at gjøre gjældende, som man har tilskrevet mig en saadan Hensigt, fordi jeg havde den ustyldige Mening, at der af nogle Gaardmænd ogsaa blev udøvet Valgtoang, idet man deri faae en Anmasselse fra min Side af at ville forklare Folk, hvorledes Livet var paa Landet. Min Hensigt er at tale om Forhold, der ikke ere